

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Jozefa Kanderu a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí konanom 21. februára 2008 v Bratislave prerokoval sťažnosť obvineného **B.A.** v jeho trestnej veci a spoločníkov vedenej pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné trestné činy, vedenej na Špeciálnom súde v Pezinku, pracovisku v Banskej Bystrici pod sp. zn. BB-3 T 3/2008 podanej proti uzneseniu tohto súdu z 12. februára 2008, sp. zn. BB-3 T 3/2008 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného B. A. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Vo vyššie označenej trestnej veci bola na obvineného B.A. a ďalších obvinených podaná obžaloba pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné trestné činy.

Obvinený B. A. sa mal uvedeného trestného činu podľa § 296 Tr. zák. dopustiť konaním popísaným v bode 1/ obžaloby v dobe najneskôr od roku 2000 spolu s viacerými osobami, založením zločineckej skupiny v úmysle získať finančné prostriedky viacerými formami: koordinovanej trestnej činnosti páchanej predovšetkým v regióne T., M., V. K., S. a Č. N T. i ostatnom území Slovenska, najmä vydieraním, hrubým nátlakom, úžerou, poškodzovaním cudzích vecí úmyselným podpaľačstvom, nedovoleným ozbrojovaním, ako aj útokmi proti životu a zdraviu iných osôb, pričom táto skupina mala byť vertikálne aj horizontálne štruktúrovaná s vedúcim obvineným B. A. a s rozdelením úloh na vykonanie jednotlivých protiprávných činov a v rámci

tohto zoskupenia sa mali dopustiť činov uvedených v skutkovej vete obžaloby pod bodmi 2/ až 17/.

Obvinený B. A. sa mal konaním uvedeným pod bodom 2/ obžaloby dopustiť s ďalšími obvinenými trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 ods. 2, písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb., a to dňa 19. mája 2004 v podstate tak, že v záložni vo V. K. mali napadnúť, spútať a zabaliť do posteľnej plachty poškodeného A. N., v kufri osobného motorového vozidla ho mali previezť do objektu bývalého poľnohospodárskeho družstva v obci S. v okrese M. kde ho v maštali medzi žľabmi mali usmrtiť tak, že jeden z obvinených na ťažnom lane, ktoré mal vybrať z vozidla poškodeného, mal urobiť slučku a prevliecť ju okolo krku poškodeného a škrtiť ho tak, že mal rukami ťahať slučku na lane a nohou sa zapierať o jeho rameno a súčasne obvinený B. A. mal poškodenému striedavo zapchávať nosné dierky, až ho mali nakoniec zadusiť, čo malo trvať 10 minút a následne mali všetci štyria obvinení ktorých sa tento bod obžaloby dotýka, vyniesť telo poškodeného A. N. von z budovy maštale a mali ho hodiť do vopred vykopanej jamy, ktorú mali na príkaz obvineného B. A. vykopať iní obvinení s ďalšou osobou, ktorej mal obvinený B. A. po zahrabaní poškodeného A. N. prikázať spáliť lano, posteľnú plachtu, šatstvo a doklady poškodeného A. N. a dať mu za to 8 000 Sk, ktoré mal nájsť v peňaženke poškodeného.

Konaním uvedením v bode 4/ obžaloby sa mal obvinený B. A. dopustiť trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom v čase, keď sa mal skutok stať a to dňa 22. septembra 2000 keď mal spolu s ďalšími dvomi obvinenými na ceste medzi T. a S. N. M. po vzájomnej dohode a vylákaní poškodeného R. H., jedným z obvinených, na toto miesto ako spolu-jazdcom poškodeného vo vozidle Mercedes vytvoriť s vozidlom VW Golf, ktoré mal viesť obvinený B. A., náhlu prekážku a potom pod zámienkou policajnej akcie donútiť R. H. vystúpiť z vozidla, ľahnúť si na zem, kde ho mal obvinený B. A. s ďalším obvineným viackrát bodnúť do horných končatín, do oboch stehien a predkolenia a spôsobiť mu zranenia viacerých bodných rán s poškodením nervov pravej hornej končatiny vyžadujúce si liečbu a práceneschopnosť 6 - 10 mesiacov.

Konaním uvedeným v bode 5/ obžaloby sa mal obvinený B. A s ďalšími dvomi obvinenými dopustiť trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., účinného v čase keď sa mal skutok stať tak, že v mesiaci februári 2004 mal navrhnúť L. T., aby pre jeho skupinu dovážal nelegálne z Ukrajiny cigarety, čo L. T. odmietol a následne dňa 6. júna 2004 mal prísť za L. T. k rodinnému domu v K. K. ďalší obvinený a povedať mu, že má zaplatiť pre B. A. 100 000 Sk, ako pokutu za to, že nelegálne dovážal zo zahraničia cigarety na Slovensko a ak nie, že si to s ním vybaví inak a mal ho udrieť rukou do spánkovej časti hlavy a potom 9. júna 2004 mal tento na pokyn B. A. poslať ďalšieho obvineného za L. T. do obce K. K. s tým, aby od neho prevzal sumu 100 000 Sk, čo tento aj urobil, avšak po prevzatí obálky bol zadržaný príslušníkmi polície.

V bode 6/ obžaloby sa kladie obvinenému B. A. za vinu, že sa mal dopustiť trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák. účinného v čase činu a to tak, že mal 17. decembra 2004 v obci P. v okrese S. s doposiaľ nestotožnenou osobou od M. K. bez právneho dôvodu, pod hrozbou násilia žiadať 50 000 Sk tak, že v prípade nezaplatenia uvedenej sumy po útoku si bude môcť svoje auto predať a kúpiť si invalidný vozík.

V siedmom bode obžaloby mal obvinený konaním spočívajúcim v tom, že spolu s ďalšími dvomi obvinenými mali od jesene 2004 od poškodeného C. L. vyžadovať za prevádzkovanie pneuservisu a baru v meste V.K. mesačne sumu 10 000 Sk bez právneho dôvodu a v dňoch 1. januára 2005 a 1. februára 2005 mal poškodený aj odovzdať 10 000 Sk jednému z obvinených. Na začiatku januára 2005 mal obvinený B. A. v priestoroch pneuservisu vo V. K. žiadať od C. L. 500 000 Sk, ako pokutu do 10. marca 2005 a 1. februára 2005 mal ďalší z obvinených žiadať od poškodeného C. L. pod hrozbou násilia 300 000 Sk v čiastkach po 100 000 Sk a na to asi o týždeň mal obvinený B. A. v bare povedať C. L., či si myslí, že bude chodiť po V. K. len tak, a potom použil voči nemu vulgárne výrazy znamenajúce hrozbu.

Pod bodom 8/ obžaloby sa kladie obvinenému B. A. za vinu, že v mesiaci decembri 2004 v Č. N. T. pred nákupným strediskom spolu s ďalšou nestotožnenou osobou sa mal stretnúť s A. L. a povedať mu, že sa o toto územie starajú v prípade,

že by mu niekto dlhoval peniaze, tak sa má na neho obrátiť a on to vybaví a následne mal obvinený B. A. povedať aby od mesiaca január 2005 mesačne platil po 5 000 Sk a po L. odpovedi, že obchody nejdú mal znížiť výšku sumy na 3 000 Sk. Týmto konaním sa mal obvinený B. A. dopustiť trestného činu hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom v čase, keď sa mal skutok stať.

V bode 12/ obžaloby mal obvinený B. A. svojim konaním spočívajúcim v tom, že mal dať pokyn na základe ktorého ďalší dvaja obvinení mali 27. decembra 2004 v T. v nočných hodinách rozbiť sklenenú výplň výkladnej skrine internetovej kaviarne P. – Z. C. a hodiť dovnútra horiacu pochodeň z dreveného kolíka omotaného textíliou a napustenou horľavinou a takto spôsobiť požiar a spôsobiť majiteľovi M. Š. škodu v sume 882 095 Sk a spôsobiť škodu aj ďalším spoločnostiam, ktoré mali prevádzky v tejto budove a celú budovu mali vydať do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu v ktorej sa nachádzali strojné zariadenia a polovýrobky v hodnote cca 5 000 000 Sk a pri rozšírení požiaru mali vydať do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví návštevníkov a personál pivárne S. nachádzajúcej sa v tej istej budove, pričom požiaru bolo zabránené len včasným zásahom príslušníkov hasičského zboru, spáchať tak trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom v čase keď sa mal skutok stať a trestný čin všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom v čase, keď sa mal skutok stať.

V bode 13/ obžaloby sa obvinenému B. A. kladie za vinu zločin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. a/ písm. b/ Tr. zák. Tohto sa mal dopustiť tak, že v mesiaci máji 2005 mal dať pokyn členovi svojej skupiny na presne nezistenom mieste v Budapešti v Maďarskej republike, aby sa skontaktoval s príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky M. P. a navrhol mu spoluprácu založenú na poskytovaní informácii z prostredia policajného zboru o akciách zameraných proti trestnej činnosti B. A. a členov jeho skupiny za odmenu 10 000 Sk mesačne, k čomu aj malo dôjsť a za uvedené informácie, mali byť M. P. na rôznych miestach v meste M. od augusta 2005 až do 28. júna 2006 vyplácané peniaze v celkovej výške 110 000 Sk.

Aj pokiaľ ide o ďalšie skutky, pre ktoré sú v ostatných bodoch žalovaní ďalší obvinení, mali sa tieto stať buď so súhlasom alebo po schválení obvineným B. A. Časovo posledný z nich, ktorý sa mal stať 9. januára 2006, a to podpálenie objektu erotického salónu G. C. v M., čo mali spáchať iní traja obvinení, sa mal stať po schválení obvineným B. A.

Obžaloba bola podaná 8. februára 2008. Obvinený B. A. sa v čase podania obžaloby nachádzal vo väzbe a to z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. pričom lehota trvania väzby bola v prípravnom konaní predĺžená do 24. februára 2008.

Špeciálny súd v Pezinku, pracovisko v Banskej Bystrici, určil 8. februára 2008 termín verejného zasadnutia na 12. februára 2008, za účelom rozhodnutia o ďalšom trvaní väzby obvineného B. A. a ďalších dvoch obvinených po podaní obžaloby. Vzhľadom na procesné prekážky z dôvodu, že lehota na prípravu na verejné zasadnutie v trvaní piatich pracovných dní nebola zachovaná a obvinení nesúhlasili so skrátením tejto lehoty, bol termín nariadeného verejného zasadnutia zrušený a Špeciálny súd uznesením, ktorým zrušil verejné zasadnutie zároveň nariadil výsluch troch obvinených, nachádzajúcich sa vo väzbe mimo verejného zasadnutia. Výsluch uskutočnil senát tohto súdu hneď v ten istý deň 12. februára 2008, následne po zrušení verejného zasadnutia. Pri výsluchu okrem obvinených boli prítomní ako prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, tak aj dvaja obhajcovia obvineného B. A. a ďalších dvoch obvinených.

V rámci výsluchu obvinený B. A. predložil súdu svoj písomný slub, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, nedopustí sa trestnej činnosti, splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré mu súd uloží a žiadal o prepustenie z väzby.

Po ukončení výsluchu obvinených Špeciálny súd v Pezinku, pracovisko v Banskej Bystrici rozhodol uznesením z uvedeného dňa 12. februára 2008, sp. zn. BB-3 T 3/08 tak, že :

I. Podľa § 79 ods. 2 Tr. por. dôvody väzby u obvinených aj naďalej trvajú a konkrétne u B. A. podľa § 79 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por.

II. Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného B. A. a ďalšieho obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného B. A. neprijal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia Špeciálny súd uviedol, že po podaní obžaloby 8. februára 2008 pre rozsiahlosť spisového materiálu a krátkosť času do doby, po ktorú bolo sudcom pre prípravné konanie rozhodnuté o predĺžení väzby (u obvineného B. A. do 24. februára 2008) nemohol určiť aj termín predbežného pojednania obžaloby, preto rozhodoval len o ďalšom trvaní väzby obvinených.

Špeciálny súd sa opiera o Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 271/06 z 8. marca 2007, ktorý sa opiera o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a konštatuje, že ak má byť väzba zákonná, musí sa vždy opierať o rozhodnutie súdu. Keď ide o väzobnú vec po podaní obžaloby v štádiu konania vo veci samej, musí ísť o uznesenie súdu konajúceho vo veci samej. Iná prax súdov, teda pokiaľ by súd po podaní obžaloby nerozhodol o ďalšom trvaní väzby, nie je v súlade s ustanovením článku 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Špeciálny súd konštatoval, že trestné stíhanie je vedené proti obvineným dôvodne, lebo podozrenie zo spáchania skutkov uvedených v obžalobnom návrhu pod bodmi 1/ až 17/ stále dôvodne trvá. Vo vzťahu k obvinenému B. A. uviedol, že aj naďalej sú dané dôvody jeho väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. Obava z možného úteku obvineného je podľa Špeciálneho súdu preukázaná tým, že sa nezdržoval na adrese trvalého bydliska, nepreberal predvolania na procesné úkony a všetky pokusy o predvedenie boli neúspešné. Spolu s ďalším obvineným po

zistení, že je voči ním vedené trestné stíhanie sa podľa výpovedí svedkov skrývali v bytoch svedkov a nevychádzali z nich. U obvineného B. A. dodal, že za účelom jeho trestného stíhania bol vydaný z cudziny, kde sa skrýval.

K osobe obvineného B. A. uviedol, že tento obvinený už bol ako obžalovaný, zatiaľ neprávoplatne, Krajským súdom v Banskej Bystrici uznaný za vinného z trestného činu vraždy, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 24 rokov a doteraz bol trikrát súdne trestaný pre násilnú trestnú činnosť a výtržníctvo aj nepodmienečným trestom odňatia slobody, ktorý vykonal.

K dôvodom tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Špeciálny súd uviedol, že na základe podanej obžaloby je obvinený B. A. dôvodne podozrivý, že sa opakovane a po dlhšiu dobu dopúšťal protispoločenskej činnosti v minulosti sa opakovane dostal do rozporu so zákonom, za čo bol súdom aj potrestaný a posledný útok mal byť spáchaný zločineckou skupinou v januári 2006, iba niekoľko mesiacov po prepustení z predchádzajúceho výkonu väzby.

Špeciálny súd konštatoval, že prepustením obvinených (teda aj obvineného B. A.) hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, lebo hrozí, že sa bude úkonom trestného konania vyhýbať, a že bude pokračovať v trestnej činnosti.

Z toho dôvodu aj zamietol žiadosť obvineného B. A. a ďalšieho obvineného o prepustenie z väzby, ktoré podali do zápisnice o ich výsluchu a v zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. boli oprávnení takú žiadosť podať (uplynula lehota 30 dní od rozhodnutia o ich predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby).

Písomný sľub obvineného B. A. Špeciálny súd neprijal s odôvnením, že vzhľadom na doterajší spôsob jeho života, na charakter trestnej činnosti a vyššie spomenuté skutočnosti i neprávoplatné uznanie viny pre trestný čin vraždy, nepovažoval písomný sľub za adekvátny a spôsobilý nahradiť väzbu tohto obvineného.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť obvinený B. A. a to v zákonom stanovenej lehote, ktorú odôvodnil jednak sám svojim písomným podaním, tak aj prostredníctvom svojho obhajcu (jedného z nich).

V sťažnosti obvinený B. A. namietal, že o väzbe bolo rozhodnuté napriek tomu, že mu nebola doručená obžaloba, že senát Špeciálneho súdu rozhodol o väzbe podľa § 79 ods. 2 Tr. por., ktorý sa podľa neho vzťahuje na prípravné konanie a nie konanie po podaní obžaloby. Namietal, že síce senát rozhodol o väzbe, ale neurčil lehotu do ktorej má väzba trvať a ak obvinený nepožiadá o prepustenie z väzby mohla by väzba trvať ešte 24 mesiacov, ale bez toho, aby bolo o nej rozhodnuté.

Ďalej obvinený namietal to isté, čo uviedol pri výsluchu, že lehota trvania väzby u neho má skončiť nie 24. februára 2008, ale 14. februára 2008, pretože vyšetrovateľ spojil na spoločné konanie inú trestnú vec v ktorej bol vo väzbe 6 mesiacov, ale aj vo vydávacej väzbe v Maďarsku po dobu 10 dní, avšak tých 10 dní do dvojročnej lehoty väzby pre prípravné konanie nebolo započítaných, k čomu senát Špeciálneho súdu žiadne stanovisko nezaujal.

Podľa názoru obvineného nemohlo dôjsť k rozhodnutiu o väzbe, pretože nedošlo k predbežnému prejednaniu obžaloby a obžaloba mu nebola doručená a tým bola porušená zásada rovnosti strán, ako súčasť práva na spravodlivý proces podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

Ďalej obvinený B. A. namietal, že Špeciálny súd nesprávne odôvodňoval väzbu v tejto trestnej veci inou trestnou vecou, v ktorej síce bol uznaný za vinného zo skutku kvalifikovaného ako trestný čin vraždy, ktorý sa mal stať 29. decembra 2004, ale tento skutok nespáchal a ide o neprávoplatné rozhodnutie.

Obvinený argumentoval v sťažnosti aj tým, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nestačí len dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu na zdôvodnenie väzby, ale musí k tomu pristúpiť aj ďalší významný a dostatočný dôvod ustanovený vnútroštátnym zákonom. Podľa názoru obvineného v spisovom

materiáli sa nenachádzajú žiadne ďalšie významné a dostatočné dôvody na to, aby bol naďalej držaný vo väzbe.

Pokiaľ súd v odôvodnení uviedol, že sa obvinený nezdržiaval na adrese svojho bydliska, k tomu obvinený B. A. uviedol, že to bolo z obavy pred útokom policajtov, ktorí keď nevedeli zadržať jeho, tak útočili na jeho rodinu, a to bolo dôvodom prečo sa nezdržiaval na adrese trvalého bydliska, lebo svojou prítomnosťou by ohrozil životy svojich rodičov, družky a syna pre „premotivovanosť“ niektorých z vystresovaných policajtov, ktorý by im mohli ublížiť, a tak mu neostávalo nič iné iba sa ísť prihlásiť sám, ale to už nestihol, lebo ho policajti zadržali a územie Slovenskej republiky neopustil.

Námietky obvineného voči napadnutému uzneseniu spočívali aj v tom, že pokiaľ bol vydaný z cudziny po zadržaní v Budapešti dňa 3. októbra 2005 a súhlasil so skráteným vydávacím konaním, avšak potom pre nečinnosť vyšetrovateľa mu súdy nepredĺžili lehotu trvania väzby nad 6 mesiacov a skonštatovali, že dôvody väzby pominuli, preto je nedôvodné, aby sa táto skutočnosť pripisovala, ako dôvod ďalšieho trvania väzby.

K odôvodneniu väzby aj tým, že bol v minulosti súdom potrestaný obvinený B. A. namietal, že síce bol, ale naposledy pred jedenástimi rokmi v roku 1997.

Pokiaľ senát Špeciálneho súdu odôvodňoval obavu z pokračovania v trestnej činnosti obvineným B. A. aj tým, že posledný skutok mal byť zločineckou skupinou spáchaný v januári 2006, len niekoľko mesiacov po jeho predchádzajúcom prepustení z výkonu väzby, obvinený namietal, že on z takého činu nie je obvinený, že v januári 2006 bol vo väzbe a tí obvinení, ktorí sa mali tohto skutku dopustiť, sú už na slobode.

Odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje obvinený B.A. za nedostatočné a povrchné a to aj vo vzťahu k výroku o neprijatí sľubu, ktorého neprijatie súd podľa obvineného v podstate odôvodňuje zrejme nesprávne neprávoplatným odsúdením za vraždu.

Domáhal sa, aj osobného vyjadrenia sa i v odvolacom konaní k dôvodom ďalšieho trvania väzby.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho na slobodu alebo ako alternatívu prijal jeho písomný sľub predložený 12. februára 2008.

Obhajca obvineného B. A. vo vzťahu k tomuto obvinenému uviedol, že trvá na dôvodoch žiadosti o prepustenie z väzby, ktoré sú podoprené dôvodmi uvedenými pri jeho výsluchu a podporené aplikačnou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva, na rozhodnutie ktorého poukázal pri výsluchu 12. februára 2008.

Ako podstatnú okolnosť neexistencie dôvodov väzby uviedol, že deň pred výsluchom na Špeciálnom súde, ktorý sa konal 12. februára 2008, obdržal vyrozumenie od prokurátora, že trestná vec vraždy poškodeného M. Š. bola vylúčená na samostatné konanie, teda skutkové dôvody väzby sú založené len na trestnom čine založenia a zosnovania zločineckej skupiny, ktorej opodstatnenosť vôbec nebola preukázaná.

Poukázal na to, že pokiaľ prvostupňový súd mal po podaní obžaloby málo času na to, aby mohol od podania obžaloby do doby predĺženej lehoty trvania väzby ešte súdom pre prípravné konanie, obžalobu predbežne prejednať, potom nerovnosť procesných strán spočíva v tom, že obvinenému bolo poskytnutých na preštudovanie toho istého spisového materiálu (cca 4 000 strán) 5 pracovných dní.

Argumentoval tiež tým, že z 15 obvinených, ktorí mali byť členmi zločineckej skupiny je v tomto štádiu konania stíhaných 12 obvinených na slobode, u ktorých dôvody väzby pominuli.

Je toho názoru, že úteková väzba nie je v napadnutom rozhodnutí náležite odôvodnená, že je konštatovaná len hrozbou vysokým trestom, pričom Trestný poriadok nepozná inštitút obligatórnej väzby založenej na domnelom úteku, a bez

existencie konkrétnych skutočností týkajúcich sa osoby resp. okolností prípadu to nie je možné ani pri najzávažnejších trestných činoch.

K dôvodom tzv. preventívnej väzby poznamenal, že nestačí len prípadná možnosť a špekulácia takého prípadného konania na odôvodnenie obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti, ale že v tom smere by musel za tým účelom vyvíjať aktívne kroky.

Navrhol, aby bolo napadnuté uznesenie Špeciálneho súdu zrušené, a by bol obvinený prepustený na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal sťažnosť obvineného B.A. a v nadväznosti na všetky jeho námietky správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia i konania, ktoré sa týkalo obvineného B. A. a predchádzalo výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd nezistil nič čo by odôvodňovalo konštatovať, že postup Špeciálneho súdu pri rozhodovaní o väzbe obvineného B. A. bol nezákonný. Sťažnostné dôvody obsiahnuté v podrobnej sťažnosti obvineného i jeho obhajcu nie sú také, ktoré by materiálne spochybňovali dôvodnosť väzby obvineného B. A., a to z dvoch dôvodov predpokladaných v § 71 ods. 1 písm. a/, aj písm. c/ Tr. por.

Obvinený síce poukazoval na množstvo judikátov Európskeho súdu pre ľudské práva dotýkajúcich sa práva na spravodlivý súdny proces a v súvislosti s tým aj podmienok obmedzenia osobnej slobody avšak buď sa netýkali priamo konkrétnej situácie obvineného B. A. alebo naopak v rozpore s tvrdením obvineného podmienky obmedzovania osobnej slobody obvineného aj v zmysle naznačených rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva boli splnené.

Týka sa to predovšetkým námietky obvineného dokladanej v sťažnosti uvádzaným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva podľa ktorého dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu nemôže byť samo osebe dôvodom na väzbu, ale v neskorších štádiách konania musí k tomuto základnému predpokladu

pristúpiť ďalší významný a dostatočný dôvod väzby ustanovený vnútroštátnym zákonodarstvom.

K tomu treba poznamenať, že v žiadnom štádiu doterajšieho trestného konania vedeného proti obvinenému B. A. ako väzobný dôvod nebolo konštatované len samotné podozrenie zo spáchania trestného činu, resp. trestných činov, pre ktoré sú viedlo voči nemu trestné stíhanie.

Argumentácia obvineného v tomto smere je odťažitá, vzťahujúca sa na inú legislatívnu situáciu, podľa ktorej na dôvodné vzatie do väzby by postačovalo obvinenie z určitého trestného činu s hrozbou vysokého trestu.

Podľa súčasnej právnej úpravy dôvodom väzby musia byť ako podmienka zistené konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že obvinený bude konať spôsobom predpokladaným v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ Tr. por.

U obvineného B. A. od začiatku jeho väzby boli konštatované konkrétne skutočnosti, prístupujúce k samotnému dôvodnému podozreniu zo spáchania závažných trestných činov, medzi nimi i jedného z najzávažnejších, trestného činu vraždy, ktoré odôvodňovali ako vzatie obvineného B. A., tak i v priebehu ďalšieho konania a aj v súčasnom štádiu po podaní obžaloby, jeho ponechanie vo väzbe z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/ aj písm. c/ Tr. por.

Prvá podmienka dôvodov väzby uvedená v § 71 ods. 1 Tr. por. v jeho úvodnej vete je naplnená. Vážnosť podozrenia, že sa skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie stali, že majú znaky trestných činov, že ich mal spáchať obvinený B. A. je podaním obžaloby ešte umocnená. Neboli vykonané od posledného rozhodnutia o väzbe také dôkazy, ktoré by dôvodnosť podozrenia úplne rozptyľovali.

Konkrétnymi skutočnosťami, ktoré odôvodňujú obavu, že v prípade prepustenia na slobodu by obvinený B. A. mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo hroziacemu trestu sa prvostupňový súd dostatočne

zaoberal. Nešlo pritom len o odôvodnenie spočívajúce v hrozbe vysokým trestom. Podobne pokiaľ ide o skutočnosti odôvodňujúce obavu, že obvinený by pokračoval v trestnej činnosti, túto odôvodnil Špeciálny súd konkrétnym konaním obvineného. Možno pritom v súlade so zákonom brať do úvahy akého charakteru mala byť trestná činnosť, ktorej sa mal dopúšťať obvinený, v akých časových súvislostiach mala byť páchaná, o akú osobu ide, či sa v minulosti obvinený dopúšťal trestnej činnosti a možno brať do úvahy i to, či napriek vedenému trestnému stíhaniu začatému už pre iné skutky mal sa následne dopustiť ďalších.

Námietky obvineného o nedostatku konkrétnych skutočností prístupujúcich k podmienke dôvodného podozrenia zo spáchania trestných činov sú neopodstatnené.

Opodstatnene v tejto súvislosti bral súd do úvahy skutočnosti preukázané dôkazmi zadokumentovanými v spisovom materiáli, že obvinený sa vyhýbal trestnému stíhaniu nedostavovaním sa na úkony trestného konania. Nebolo možné ho predvolať ani predviesť. Argumentácia, že tak robil z obavy o svoju rodinu je neopodstatnená. Ak by obvinený učinil zadosť povinnostiam, ktoré pre neho vyplývali zo zákona, konkrétne z Trestného poriadku oznamovať orgánom činným v trestnom konaní adresu svojho bydliska a dostavovať sa na úkony trestného konania, nemohli by byť voči nemu robené opatrenia smerujúce k jeho zadržaniu. Tie nesmerovali voči jeho rodine, ale k jeho zadržaniu v súlade s Trestným poriadkom. To, že dôsledky spojené s úkonmi smerujúcimi k zadržaniu obvineného mohli ťaživo dopadať aj na iné osoby ešte neznamená, že by vylučovali dôvodnosť obavy, že ujde alebo sa bude skrývať, ako aj to naozaj bolo pred zadržaním, čo bolo dokumentované zápisnicami o výpovediach svedkov, kde sa ukrýval.

Obhajoba obvineného A. napokon si bola vedomá aj konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať, čo dokumentovala vyjadrením na č.l. 341 zväzku II. vyšetrovacieho spisu konštatovaním „že pokiaľ ide o útekovú väzbu objektívne treba povedať že je tu daná...“ Obhajoba však žiadala zohľadniť okolnosti pre ktoré sa obvinený bol nútený skrývať, čo obvinený v terajšej písomnej sťažnosti opäť rozoberá. Ponecháva stranou fakt, že vyhýbaním sa svojej

povinnosti vyplývajúcej zo zákona vo vzťahu k orgánom štátu povolaným na zistenie či sa stal trestný čin a kto ho spáchal, keď Trestný poriadok ukladá každému povinnosti v závislosti od jeho postavenia v trestnom konaní a osobitne ako subjektu trestného konania. Na druhej strane je právo každého subjektu trestného konania, aby trestný proces prebiehal v súlade s Trestným poriadkom. Zároveň je však dané aj právo orgánov činných v trestnom konaní zaistiť účasť obvineného v trestnom konaní a urobiť v tomto smere všetky potrebné opatrenia.

Ak úkony smerujúce k zaisteniu obvineného si vyžadovali aj donucovacie prostriedky a tieto boli vykonané v súlade s predpismi o činnosti policajného zboru, nemožno s poukazom na použitie takýchto prostriedkov anulovať prvotnú skutočnosť, že sa obvinený vyhýbal trestnému stíhaniu. Žiaden relevantný dôkaz nachádzajúci sa v spisovom materiáli nesvedčí o tom, že by použité prostriedky smerujúce k zadržaniu podozrivej osoby obvineného boli vykonané v rozpore so zákonom. Treba pritom mať na pamäti aj skutočnosť, že obvinený bol stíhaný aj pre najzávažnejšiu trestnú činnosť smerujúcu proti životu a tiež na to, že mal využívať všetky možnosti kontaktov na základe ktorých by sa snažil dozvedieť o úkonoch príslušných orgánov polície smerujúcich k odhaleniu jeho trestnej činnosti, čo dokumentujú dôkazy vzťahujúce sa na skutok v bode 13/ obžaloby.

Nie je opodstatnená ani námietka obvineného, že by súd zisťujúci dôvodnosť obavy, či obvinený ujde nemohol prihliadať na skutočnosť, že v inej veci sa viedlo a vedie trestné stíhanie voči obvinenému, ktorému za jeden z najzávažnejších trestných činov bol uložený dlhodobý trest odňatia slobody i keď ešte toto trestné stíhanie neskončilo a rozsudok súdu prvého stupňa nie je právoplatný.

Hrozba vysokým trestom je i v konkrétnom trestnom stíhaní pre trestné činy pre ktoré sa práve vedie sama v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ poslednej vety Tr. por. medzi príkladmo vymenovanými okolnosťami tak závažnou okolnosťou, o ktorú možno oprieť dôvodnosť obavy z úteku, že ju zákon priamo z neurčitého množstva iných, vymenováva medzi ďalšími konkrétnymi skutočnosťami, z ktorých môže vyplývať dôvodná obava z úteku. Ak je možné na to prihliadať v konkrétnej veci, v ktorej sa má zobrať do väzby alebo sa nachádza obvinený vo väzbe a nemá to nič

spoločného s prezumpciou nevinoty, lebo táto meritórna otázka sa nerieši, ale je to dôležitá skutočnosť z pohľadu zaisťovacieho úkonu, potom o to viac možno brať do úvahy skutočnosť, že okrem danej väzobnej veci, obvinenému hrozí ešte iný vysoký trest za podobný závažný trestný čin. Jeho hrozba je ešte reálnejšia vzhľadom na skutočnosť, že v tejto inej trestnej veci trestné stíhanie dospelo už do štádia odvolacieho konania.

Ako už bolo naznačené, v danom prípade nielen toto podozrenie zo spáchania trestného činu za ktorý hrozí obvinenému vysoký trest bolo tou konkrétnou skutočnosťou odôvodňujúcou obavu z jeho úteku alebo skrývania sa, ale aj konkrétne zistenia, že sa skrýval a dodať treba aj skutočnosť, že sa vyhýbal trestnému stíhaniu pobytom v cudzine a z cudziny bol vydaný na trestné stíhanie na Slovensko.

Skutok v bode 2/ obžaloby mal spáchať obvinený B. A. s ďalšími obvinenými 19. mája 2004. Neskôr sa zdržiaval v cudzine odkiaľ bol vydaný 13. októbra 2005 a vzatý do väzby. Konkrétne skutočnosti, ktoré majú odôvodňovať obavu, že obvinený ujde nemožno chápať tak, že by mali nastať až po vznesení obvinenia. I konanie obvineného potom čo sa mal stať skutok až do vznesenia obvinenia je relevantné z hľadiska posudzovania dôvodov väzby. Obvinený neopodstatnene naznačuje vo svojej sťažnosti ako keby tými ďalšími dôležitými a významnými skutočnosťami okrem vážneho podozrenia zo spáchania trestného činu po podaní obžaloby mali pristúpiť ešte nejaké ďalšie skutočnosti predtým neposudzované, ale to nezodpovedá zneniu a zmyslu ustanovenia § 71 ods. 1 Tr. por.

Ak sa také konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu z úteku alebo skrývania sa alebo z pokračovania v trestnej činnosti nezmenili, neznamená to, že by už na ne nemohol súd prihliadať po podaní obžaloby.

Námietky obvineného B. A. vo vzťahu k tomu, že nesprávne prvostupňový súd prihliadal pri posudzovaní dôvodnosti obavy z pokračovania v trestnej činnosti obvineným aj na jeho predchádzajúce odsúdenia sú tiež neopodstatnené. Pri skúmaní dôvodov väzby z hľadiska dôvodnosti obavy, že by obvinený pokračoval v trestnej činnosti je relevantné aj posudzovanie osoby obvineného a teda aj

zistovanie, či jeho eventuálna trestná činnosť spreď obdobia, keď mal začať páchať teraz posudzované trestné činy, pre ktoré je obvinený, nenaznačuje alebo neumocňuje obavu, že bude páchať trestanú činnosť aj ďalej, pokiaľ by bol prepustený na slobodu. V danej súvislosti treba dodať, že časový odstup od posledného odsúdenia a potrestania obvineného B. A. po súčasnosť je síce taký ako uvádza v sťažnosti, no nemenej významná je skutočnosť, aký čas uplynul od ukončenia výkonu trestu uloženého Okresným súdom v Michalovciach vo veci sp. zn. 1 T 4/97 dňa 3. marca 1997 za rôznu trestnú činnosť (sedem úmyselných trestných činov násilného charakteru, proti životu a zdraviu, proti majetku, občianskemu spolunažívaniu a ďalších), a to trestu odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov nepodmienečne so zaradením do prvej nápravnovýchovnej skupiny, ktorý vykonal 17. septembra 1997 a potom po nariadení výkonu podmienečne odloženého výkonu trestu odňatia slobody aj ďalší jeho výkon do 17. decembra 1997, do doby keď mal začať páchať teraz stíhané trestné činy. Skutok pod bodom 4/ obžaloby sa mal stať 22. septembra 2000, teda od skončenia výkonu trestu odňatia slobody do doby keď sa mal obvinený B. A. dopustiť skutku pod bodom 4/ obžaloby uplynula doba zhruba troch rokov. K založeniu zločineckej skupiny, skupinou deviatich osôb, medzi nimi obvineným B. A., malo dôjsť od roku 2000 presný čas však nie je uvedený, preto je adekvátne časové porovnanie so skutkom v bode 4/ obžaloby. Obvinený B. A. však už v inej trestnej veci, vyššie spomínanej, je stíhaný zo skutku, ktorý sa mal stať 27. júna 2000 a je posudzovaný ako trestný čin vraždy, teda doba od posledného výkonu trestu odňatia slobody po dobu kedy mal začať páchať ďalšiu trestnú činnosť sa ešte skrakuje. To sú skutočnosti, ktoré bolo možné brať do úvahy pri posudzovaní, či vzhľadom na osobu obvineného, charakter trestnej činnosti pre ktorú je stíhaný a opakovanosť skutkov pre ktoré je trestne stíhaný a to aj pre najzávažnejšie trestné činy, aj keď oddelené v samostatných trestných veciach, je možné dôvodne sa obávať, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rovnako ako súd prvého stupňa takúto obavu na základe zistených skutočností má.

Obvinený B. A. bol vo väzbe od 13. októbra 2005 a bol prepustený z väzby 13. apríla 2006 (príkaz prokurátorky Okresnej prokuratúry v Michalovciach na č. I. 401)

na základe uznesenia Okresného súdu v Michalovciach, sp. zn. 4 Tp 2/2006 z 15. marca 2006, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7 Tpo 18/2006 z 20. marca 2006. Preto je opodstatnená námietka tohto obvineného, že sa nemohol odpustiť čiastkového skutku v bode 11/ obžaloby, ktorý sa mal stať 9. januára 2006, krátko po prepustení z väzby, resp. len niekoľko mesiacov po prepustení z predchádzajúceho výkonu väzby. Či ho mal spáchať vo väzbe to je iná vec, ktorá sa teraz nerieši. Keďže tento odsek na strane 6 odôvodnenia napadnutého uznesenia je štylizovaný vo vzťahu aj k inému obvinenému, nie je vylúčené, že táto časť odôvodnenia by sa mohla dotýkať iného obvineného, vzhľadom na uznesenia na č. I. 347 až 353 a príkaz na č. I. 354 vyšetrovacieho spisu, ale nie vo vzťahu ku skutku pod bodom 11/ obžaloby.

Výtka tejto nejasnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia sa však podstatným spôsobom nedotýka dôvodnosti väzby obvineného B. A. aj podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., lebo vzhľadom na ostatné uvedené skutočnosti pomenované vyššie i v napadnutom uznesení dôvod tejto tzv. preventívnej väzby existuje.

V danej spojitosti zrejme z opomenutia prvostupňového súdu, však nebolo konštatované, že po prepustení z väzby v inej trestnej veci, ktorú vo svojom rozhodnutí špeciálny súd spomína a ktorá v súčasnosti je v štádiu odvolacieho konania, obvinený B. A. sa mal skutku podľa terajšej obžaloby v bode 2/, ku ktorému malo dôjsť 19. mája 2004, dopustiť krátko, len niekoľko mesiacov, po prepustení z väzby, ku ktorému prepusteniu došlo 27. januára 2004.

S otázkou, či väzba obvineného B. A. je v súlade s tým ako bol vydaný Európsky zatýkací rozkaz sa už na rovnaké predchádzajúce námietky obvineného v predchádzajúcom štádiu konania vyrovnal Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Čo sa týka skutku pod bodom 2/, ktorý mal byť spáchaný predtým, než bol obvinený B. A. vydaný z cudziny, a ktorý je z hľadiska právnej kvalifikácie podstatný pre riešenie otázok lehôt trvania väzby, pre tento skutok a i ďalší pod bodom 13/ obžaloby bol na základe dodatočného európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Špeciálnym súdom v Pezinku, sp. zn. BB – Pšv 15/06 z 8. januára 2007, vydaný

Súdom hlavného mesta v Budapešti dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie trestné činy, a to rozhodnutím č. B 1128/2006/4.szám zo 7. februára 2007 (č. I. 635 až 640 vyšetrovacieho spisu).

Zásada špeciality uvedená v § 496 ods. 1 Tr. por., podľa ktorej proti vydanaj osobe nebude vedené trestné stíhanie pre iné trestné činy spáchané pred jej vydaním než pre tie, pre ktoré bola vydaná, sa podľa ods. 2 toho istého paragrafu písm. c/ Tr. por. nepoužije, ak dožiadaný štát udelí dodatočný súhlas na trestne stíhanie pre ďalšie trestné činy.

Terajšie námietky obvineného B. A. spočívajúce v tom, že jeden skutok týkajúci sa usmrtienia poškodeného Š. bol vylúčený z tohto trestného stíhania na samostatné konanie, nemôžu mať dopad na dôvodnosť väzby obvineného. V priebehu trestného stíhania došlo k rozšíreniu obvinenia aj pre ďalší skutok, ktorý je posudzovaný ako trestný čin vraždy a dodatočne bol daný súhlas maďarskej strany tak, ako je to vyššie uvedené na trestné stíhanie i pre tento skutok, ktorý mal byť spáchaný ešte pred pôvodným rozhodnutím o vydaní obvineného na trestné stíhanie. Ide o skutok pod bodom 2/ obžaloby. Vychádzajúc z trestnej sadzby za tento trestný čin je potom možná celková dĺžka väzby v zmysle § 76 ods. 6 Tr. por. v trvaní 48 mesiacov. Z tejto polovica mohla pripadať na prípravné konanie. Po započítaní polovičnej väzby, v ktorej bol od 13. októbra 2005 do 13. apríla 2006 mohla byť v prípravnom konaní väzba obvineného B. A. predĺžovaná do 24. februára 2008, čo sa aj stalo. Potom, keď bol daný dodatočný súhlas na jeho trestné stíhanie (tak ako je to uvedené vyššie), mohlo sa voči nemu konať aj za tento skutok v bode 2/ obžaloby. Bol už vo väzbe od 24. augusta 2006 ale za iné skutky, pre ktoré bol vydaný. Súdom hlavného mesta v Budapešti na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Špeciálnym súdom v Pezinku z 21. apríla 2006, sp. zn. BB Pšv 15/06 bol rozhodnutím z 21. apríla 2006, sp. zn. 9 B 366/2006/4.szám, daný dodatočný súhlas na trestné stíhanie aj za ďalšie skutky a to za skutok, ktorý sa mal stať 25. novembra 2000 posudzovaný ako trestný čin vraždy, dotýkajúce sa usmrtienia poškodeného M. Š. a pre skutok posudzovaný ako trestný čin úžery (č. I. 4322 až 4331 vyšetrovacieho spisu).

Pokiaľ boli prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky dňa 7. februára 2008 pred podaním obžaloby pre tieto skutky a trestné činy tieto vylúčené na samostatné konanie, neznamená to, že obvinený B. A. nebol vo väzbe aj za ďalšie skutky.

Námietka obvineného týkajúca sa nezapočítania 10 dní do väzby za obdobie, keď bola jeho osobná sloboda obmedzená v cudzine, pokiaľ bol vydaný na Slovensko, nie je opodstatnená, a to z materiálneho hľadiska, pretože dĺžka trvania väzby v prípravnom konaní sa neurčovala nad rámec 24 mesiacov počítajúc do tejto lehoty aj už vykonanú väzbu od 13. októbra 2005 do 13. apríla 2006.

Prvostupňový súd v odôvodnení síce len poukázal na ustanovenie § 77 ods. 1 písm. a/ Tr. por. a z tohto pohľadu iba čiastočne zodpovedá skutočnosti námietka obvineného, pokiaľ tvrdil, že súd nezaujal stanovisko k naznačenej otázke. Poukázaním na ustanovenie príslušného zákonného ustanovenia, podľa ktorého sa do plynutia lehôt väzby nezapočítava doba, počas ktorej sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že bol vo väzbe v cudzine alebo tam bol zadržaný, zaujal súd k tejto otázke stanovisko i keď je pravdou, že pre jasnosť, ktorú si vyžaduje každé odôvodnenie rozhodnutia mohol bližšie slovne vysvetliť dopad tohto ustanovenia na danú konkrétnu situáciu obvineného B. A. Vecne však v napadnutom rozhodnutí súdu nedošlo k pochybeniu. Ustanovenie § 77 ods. 2 Tr. por. síce ukladá predsedovi senátu vydať také uznesenie, ale nestanovuje kedy sa tak má stať, pričom toto samo osebe môže mať len deklaratórny charakter. Nič nemôže meniť na fakte, že zo zákona sa táto doba zadržania v cudzine nezapočítava do lehôt väzby.

Napokon treba poznamenať, že podaním obžaloby 8. februára 2008 súdu plynie v zmysle § 76 ods. 5 Tr. por. lehota väzby podľa odseku 7, od momentu podania obžaloby.

Po podaní obžaloby sa súd zameril na čo najskoršie rozhodnutie o tom, či je dôvodné ponechanie obvinených vo väzbe. Nemožno mu z tohto pohľadu vyčítať, že neurčil termín verejného zasadnutia (eventuálne neverejného) na predbežné pre-

jednanie obžaloby, ku ktorému ho zaväzuje ustanovenie § 243 ods. 1 Tr. por. a že pri tomto mal v zmysle § 244 ods. 5 Tr. por. rozhodnúť o väzbe. K tomu bude musieť dôjsť a potom opäť sa bude súd musieť zaoberať otázkou ďalšieho trvania väzby bez ohľadu na to, či obvinený podá žiadosť o prepustenie alebo nie a navyše v každom období trestného stíhania platí pre neho ustanovenie § 79 ods. 2 Tr. por. skúmať dôvodnosť trvania väzby.

Pred rozhodnutím o väzbe má právo obvinený byť vypočutý pred súdom, a to sa prvostupňový súd snažil dodržať tým, že na rozhodnutie o väzbe určil verejné zasadnutie. Bol by postupoval ešte precíznejšie, ak by bol určil termín verejného zasadnutia, tak aby mohla byť lehota piatich pracovných dní na jeho prípravu zachovaná a zároveň doručiť obvineným obžalobu. V tomto smere však treba poznamenať, že obvinení boli oboznámení s výsledkami vyšetrovania v záverečnom štádiu prípravného konania, takže boli oboznámení, čo sa im kladie za vinu a v akom rozsahu bude podaný návrh na podanie obžaloby, pretože ich návrhom na doplnenie dokazovania vzneseným pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania nebolo vyhovené (týka sa to predovšetkým obvineného B. A.) opatrením z 24. januára 2008 a prokurátor oznámil obvineným i obhajcom, že podáva na obvinených obžalobu a v ktorých skutkoch sa mení právna kvalifikácia.

Pre svoj postup sa prvostupňový súd oprel o ustanovenie § 79 ods. 2 Tr. por. Toto ustanovenie ukladá i súdu ako už bolo naznačené v každom štádiu konania skúmať, či dôvody väzby trvajú. Ak tak chcel urobiť Špeciálny súd ešte skôr než obžalobu predbežne prejedná, nemožno mu to vyčítať. Formu akú mal zvoliť pred predbežným prejednaním obžaloby mu zákon výslovne neukladá. Ak potom zrušil verejné zasadnutie a pokračoval výsluchom obvinených, učinil tak zadosť zákonu i Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nie je zákonom predpísané, že výsluch sa má uskutočniť len na verejnom zasadnutí. Ak pri výsluchu obvinených boli prítomní obhajcovia i prokurátor, je to v súlade so zákonom.

Námietka obvineného B. A. naznačujúca ako keby v každom prípade mala mať prednosť záruka, či sľub obvineného pred samotnou väzbou, nie je opodstatnená. Písomným sľubom obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. možno

nahradiť väzbu len ak súd považuje vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávacieho prípadu písomný sľub za dostatočný. Ani jedna z materiálnych podmienok prijatia sľubu nie je splnená, a to ako vzhľadom na osobu obvineného tak aj na povahu prejednávaného prípadu. Prvostupňový súd poukázal na spôsob života obvineného i na charakter trestnej činnosti, teda povahu prípadu, ktoré nedovoľujú záver o tom, že by písomný sľub obvineného mohol byť považovaný za dostatočný. Nezodpovedá skutočnosti námietka obvineného, že by v tomto smere súd vychádzal iba z neprávoplatného odsúdenia za vraždu i keď to má závažnú relevanciu pri skúmaní dôvodov pre útekovú i preventívnu väzbu a zároveň oslabuje možnosť záveru o tom, že by písomný sľub obvineného bol postačujúci. Súd bral do úvahy celkový charakter trestnej činnosti jej závažnosť i predchádzajúci spôsob života obvineného.

K všetkým významným okolnostiam dotýkajúcim sa otázok väzby mal obvinený možnosť vyjadriť sa pred prvostupňovým súdom a aj tak urobil, preto v sťažnostnom konaní pred druhostupňovým súdom jeho osobná účasť nie je podmienkou pre rozhodnutie.

Ešte treba poznamenať, že pokiaľ prvostupňový súd jedným výrokom rozhodol podľa § 79 ods. 2 Tr. por. o tom, že dôvody väzby obvineného B. A. trvajú a ďalším výrokom podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť tohto obvineného o prepustenie z väzby je to súladne so znením príslušných ustanovení Trestného poriadku. V prvom prípade použil ustanovenie ukladajúce mu povinnosť v každom štádiu konania skúmať, či dôvody väzby trvajú a v druhom prípade reagoval na žiadosť obvineného, prednesenú pri výsluchu, o prepustenie z väzby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvodnosť sťažnosti obvineného B. A., pre ktoré by mal napadnuté uznesenie v tejto časti zrušiť a prepustiť obvineného z väzby, a preto ju ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 21. februára 2008

**JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: